

SOLIDARNOŚĆ PW

PISMO OZ NSZZ „SOLIDARNOŚĆ” W POLITECHNICE WARSZAWSKIEJ

Nr 16/2012/18 – e

Wydanie specjalne

Wizyta

**„Daj Bóg, że doczekamy czasów,
gdy Polak będzie mógł nazwać Rosjanina bratem, i odwrotnie”.**

Abp Michalik przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski

„Odwracanie się do siebie plecami nie ma sensu, a hodowanie w sobie niechęci i nienawiści jest niechrześcijańskie. Takiej historii, jaka jest między naszymi narodami, na ludzki sposób nikt nie udźwignie, trzeba się odnieść do wyższych racji, mądrości Bożej i perspektywy wiary.”

abp Józef Michalik

Zdaniem przewodniczącego Episkopatu Polski, w relacjach polsko-rosyjskich powinno dojść do pojednania. – **„Jest staropolskie przysłowie mówiące, że ważniejszy sąsiad za miedzą niż brat za górą - może w tym pomóc wizyta rosyjskiego hierarchy, który przyjeżdża do Polski”.**

Ponad dwa lata nad treścią dokumentu pracowały zespoły: katolicki i prawosławny. Pierwsze spotkanie odbyło się w Warszawie w lutym 2010 r. Wcześniej biskupi powołali specjalny zespół do rozmów z rosyjskim Kościołem prawosławnym. Jego przewodniczącym został abp Henryk Muszyński, w skład weszli także abp Stanisław Budzik i bp Tadeusz Pikus. W czerwcu 2010 r. na kolejne spotkanie w Warszawie przybył metropolita wołokołamski Hilarion ze współpracownikami. Kolejne rozmowy na temat pojednania polsko-rosyjskiego miały miejsce 1. czerwca 2011 r., a 15. marca 2012 r. przedstawiciele Episkopatu Polski i Patriarchatu Moskiewskiego dyskutowali już nad ostatnimi poprawkami.

16. sierpnia rozpoczęła się pierwsza w Polsce wizyta zwierzchnika rosyjskiej Cerkwi prawosławnej Cyryla I. Gościa powitano w Warszawie z honorami niemal takimi, z jakimi podejmuje się prezydentów. Była kompania reprezentacyjna i eskorta motocyklistów.

Po wylądowaniu w Warszawie

Wizyta Cyryla I nie ma precedensu. Po raz pierwszy głowa rosyjskiego prawosławia odwiedza Polskę. Nigdy też Cerkiew nie podpisała z żadnym Kościołem podobnego dokumentu. Razem z patriarchą przybyła kilkusobowa delegacja Cerkwi, m.in. metropolita wołokołamski Hilarion i biskup sołniecznogorski Sergiusz.

Już ten fakt nadaje wizycie wielkie znaczenie – podkreślał Cyryl I. – *„W wielowiekowej historii naszych państw było wiele bólu, ale i wiele radości. Trzeba zmienić ton stosunków między naszymi państwami i narodami”*. Co sprawiło, że Cerkiew postanowiła się włączyć w polityczny proces pojednania? – *„Słowa „polityczny proces” nie bardzo odpowiadają temu, co chcielibyśmy osiągnąć w rezultacie tej wizyty”* – tłumaczył patriarcha. – *„Nielatwe wzajemne kontakty pozostawały w każdym układzie politycznym. Jeśli do naszej wspólnej z Kościołem katolickim inicjatywy przywiążemy kontekst polityczny początków XXI w., popełnimy wielki błąd. Pojednanie to wewnętrzny proces człowieka, nie wolno go podporządkowywać tylko pragmatycznym celom”*. Coś jeszcze nas interesuje, zacznijmy więc jakoś lepiej odnosić się do siebie. Jednak, aby zamknąć trudną kartę dwustronnych stosunków, potrzebne są inne wysiłki. Nie wystarczą ludzkie wysiłki. Jako ludzie wierzący starajmy się wykorzystać siłę Bożą, powinniśmy modlić się o pojednanie między naszymi narodami. Apel do polskiego i rosyjskiego narodu jest takim właśnie krokiem. Dwa Kościoły zapowiadają, że są gotowe wybaczyć grzechy przeszłości. Są gotowe wezwać swoje narody do pisania nowej karty historii. Czy to się uda? Zależy od tego, jak ludzie przyjmą tę inicjatywę”.

Cyryl I uważa, że musimy zapomnieć o urazach z przeszłości. Przedstawiciele obydwu narodów powinni wypowiedzieć słowo „wybacz”.

„Biskupi obu Kościołów mają odwagę nazwać rzeczy po imieniu. Fundament jest zagrożony przez brak prawa do obecności Pana Boga w życiu publicznym, sacrum jest lekceważone, formułuje się postępowanie człowieka wbrew korzeniom, z których wyrosliśmy. To musi niepokoić.” – wyjaśniał abp Michalik.

Patriarcha spotkał się z prezydentem Bronisławem Komorowskim i marszałkiem Senatu Bogdanem Borusewiczem. Rozmawiał także z polskimi katolickimi biskupami; spotkał się również z episkopatem polskiego autokefalicznego Kościoła prawosławnego.

Cyryl I i abp Michalik podpisali przesłanie o pojednaniu narodów Polski i Rosji

17. sierpnia 2012 roku, Patriarcha Moskwy i Wszechrusi Cyryl I oraz przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski abp Józef Michalik, podpisali na Zamku Królewskim w Warszawie przesłanie obu Kościołów: katolickiego i prawosławnego, wzywające do polsko-rosyjskiego pojednania.

Celem dokumentu – jak podkreślają hierarchowie – *„nie jest rozwiązywanie bolesnych kart historii Polski i Rosji, istotną kwestią jest natomiast, by zapoczątkować dialog”*.

- *„To wielki i doniosły moment w historii Zamku Królewskiego. To także wielki zaszczyt gościć tutaj patriarchę Cyryla I. To dawna siedziba królów polskich, parlamentu i dawna siedziba prezydenta RP. Został on całkowicie zniszczony podczas wojny. Po wojnie został odbudowany przez Polaków, zarówno tych w kraju, jak i przy pomocy tych rozproszonych po całym świecie. Jest symbolem naszej suwerenności, jest pomnikiem historii i kultury narodowej”* – mówił abp Michalik przed podpisaniem przesłania.

W uroczystości uczestniczyli najwyżsi hierarchowie obu Kościołów. Był też obecny marszałek Senatu Bogdan Borusewicz, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bogdan Zdrojewski, szef Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji Michał Boni, prezydent Warszawy Hanna Gronkiewicz-Waltz, nuncjusz apostolski Celestino Migliore i liczni parlamentarzyści. Gości powitał dyrektor Zamku Andrzej Rottermund.

Wspólny apel Kościołów polskiego i rosyjskiego:

„Przebaczyć to wyrzec się zemsty i nienawiści”

„Apelujemy do naszych wiernych, aby prosili o wybaczenie krzywd, niesprawiedliwości i wszelkiego zła wyrządzonego sobie nawzajem. Jesteśmy przekonani, że jest to pierwszy i najważniejszy krok do odbudowania wzajemnego zaufania, bez którego nie ma trwałej ludzkiej wspólnoty ani pełnego pojednania.” – pod takim słowami podpisali się przewodniczący Episkopatu Polski abp Michalik i patriarcha Cyryl I.

WSPÓLNE PRZESŁANIE DO NARODÓW POLSKI I ROSJI

**Przewodniczącego Konferencji Episkopatu Polski
Arcybiskupa Józefa Michalika, Metropolity Przemyskiego
i
Zwierzchnika Rosyjskiego Kościoła Prawosławnego
Patriarchy Moskiewskiego i Calej Rusi Cyryla I**

*W Chrystusie Bóg jednał ze sobą świat,
nie poczytując ludziom ich grzechów,
nam zaś przekazując słowo pojednania
(2 Kor 5,19)*

W poczuciu odpowiedzialności za teraźniejszość i przyszłość naszych Kościołów i narodów oraz kierując się pasterską troską, w imieniu Kościoła Katolickiego w Polsce i Rosyjskiego Kościoła Prawosławnego, zwracamy się ze słowem pojednania do wiernych naszych Kościołów, do naszych narodów i do wszystkich ludzi dobrej woli.

Wyznając prawdę, że Jezus Chrystus jest naszym pokojem i pojednaniem (por. Ef 2,14; Rz 5,11), i mając świadomość powołania powierzonego nam w duchu Chrystusowej ewangelii, pragniemy wnieść swój wkład w dzieło zbliżenia naszych Kościołów i pojednania naszych narodów.

1. Dialog i pojednanie

Nasze bratnie narody łączy nie tylko wielowiekowe sąsiedztwo, ale także bogate chrześcijańskie dziedzictwo Wschodu i Zachodu. Świadomi tej długiej wspólnoty dziejów i tradycji wyrastającej z Ewangelii Chrystusa, która wywarła decydujący wpływ na tożsamość, duchowe oblicze i kulturę naszych narodów, a także całej Europy, wkraczamy na drogę szczerego dialogu w nadziei, że przyczyni się on do uleczenia ran przeszłości, pozwoli przezwyciężyć wzajemne uprzedzenia i nieporozumienia oraz umocni nas w dążeniu do pojednania. Grzech, który jest głównym źródłem wszelkich podziałów, ludzka ułomność, indywidualny i zbiorowy egoizm, a także naciski polityczne, doprowadzały do wzajemnej obcości, jawnej wrogości, a nawet do walki między naszymi narodami. W następstwie podobnych okoliczności doszło wcześniej do rozpadu pierwotnej jedności chrześcijańskiej. Podziały i rozłam, sprzeczne z wolą Chrystusa, stały się wielkim zgorszeniem, dlatego też podejmujemy nowe wysiłki, które mają zbliżyć nasze Kościoły i narody oraz uczynić nas bardziej wiarygodnymi świadkami Ewangelii wobec współczesnego świata. Po II wojnie światowej i bolesnych doświadczeniach ateizmu, który narzucono naszym narodom, wchodzimy dzisiaj na drogę duchowej i materialnej odnowy. Jeśli ma być ona trwała musi przede wszystkim dokonać się odnowa człowieka, a przez człowieka odnowa relacji między Kościołami i narodami. Drogą ku takiej odnowie jest braterski dialog. Ma on pomóc w lepszym poznaniu się, odbudowaniu wzajemnego zaufania i w taki sposób doprowadzić do pojednania. Pojednanie zaś zakłada również gotowość do przebaczenia doznanych krzywd i niesprawiedliwości. Zobowiązuje nas do tego modlitwa:

Ojcze nasz (...) odpuść nam nasze winy, jako i my odpuszczamy naszym winowajcom.

Apelujemy do naszych wiernych, aby prosili o wybaczenie krzywd, niesprawiedliwości i wszelkiego zła wyrządzonego sobie nawzajem. Jesteśmy przekonani, że jest to pierwszy i najważniejszy krok do odbudowania wzajemnego zaufania, bez którego nie ma trwałej ludzkiej wspólnoty ani pełnego pojednania. Przebaczenie nie oznacza oczywiście zapomnienia. Pamięć stanowi bowiem istotną część naszej tożsamości. Jesteśmy ją także winni ofiarom przeszłości, które zostały zamęczone i oddały swoje życie za wierność Bogu i ziemskiej ojczyźnie. Przebaczyć oznacza jednak wyrzec się zemsty i nienawiści, uczestniczyć w budowaniu zgody i braterstwa pomiędzy ludźmi, naszymi narodami i krajami, co stanowi podstawę pokojowej przyszłości.

2. Przeszłość w perspektywie przyszłości

Tragiczne doświadczenia XX wieku dotknęły w większym lub mniejszym stopniu wszystkie kraje i narody Europy. Zostały nimi boleśnie doświadczone nasze kraje, narody i Kościoły. Naród polski i rosyjski łączy doświadczenie II wojny światowej i okres represji wywołanych przez reżimy totalitarne. Reżimy te, kierując się ideologią ateistyczną, walczyły z wszelkimi formami religijności i prowadziły szczególnie okrutną wojnę z chrześcijaństwem i naszymi Kościołami. Ofiarę ponieśli miliony niewinnych ludzi, o czym przypominają niezliczone miejsca kaźni i mogiły znajdujące się na polskiej i rosyjskiej ziemi. Wydarzenia naszej wspólnej, często trudnej i tragicznej historii, rodzą niekiedy wzajemne pretensje i oskarżenia, które nie pozwalają zagoić się dawnym ranom.

Obiektywne poznanie faktów oraz ukazanie rozmiarów tragedii i dramatów przeszłości staje się dzisiaj pilną sprawą historyków i specjalistów. Z uznaniem przyjmujemy działania kompetentnych komisji i zespołów w naszych krajach. Wyrażamy przekonanie, że ich

wysiłki pozwolą poznać niezakłamaną prawdę historyczną, dopomogą w wyjaśnieniu wątpliwości i przyczynią się do przezwyciężenia negatywnych stereotypów. Wyrażamy przekonanie, że trwałe pojednanie jako fundament pokojowej przyszłości, może się dokonać jedynie w oparciu o pełną prawdę o naszej wspólnej przeszłości. Apelujemy do wszystkich, którzy pragną dobra, trwałego pokoju oraz szczęśliwej przyszłości: do polityków, działaczy społecznych, ludzi nauki, kultury i sztuki, wierzących i niewierzących, do przedstawicieli Kościołów – stale podejmujcie wysiłki na rzecz rozwijania dialogu, wspierajcie to, co umożliwia odbudowanie wzajemnego zaufania i zbliża ludzi do siebie oraz pozwala budować wolną od przemocy i wojen pokojową przyszłość naszych krajów i narodów.

3. Wspólnie wobec nowych wyzwań

W wyniku politycznych i społecznych przemian, pod koniec XX wieku nasze Kościoły uzyskały możliwość pełnienia swojej misji ewangelizacyjnej, a zatem także kształtowania naszych społeczeństw w oparciu o tradycyjne wartości chrześcijańskie. Chrześcijaństwo wniosło w minionych dziejach ogromny wkład w formowanie duchowego oblicza i kultury naszych narodów. Dążymy także dziś, w dobie indyferentyzmu religijnego oraz postępującej sekularyzacji, do podjęcia wszelkich starań, aby życie społeczne i kultura naszych narodów nie zostały pozbawione podstawowych wartości moralnych, bez których nie ma trwałej pokojowej przyszłości. Pierwszym i najważniejszym zadaniem Kościoła po wszystkie czasy pozostaje nadal głoszenie Ewangelii Chrystusa. Wszyscy chrześcijanie, nie tylko duchowni, ale i wierni świeccy są powołani, by głosić Ewangelię Pana i Zbawiciela Jezusa Chrystusa oraz nieść Dobrą Nowinę słowem i świadectwem własnego życia, zarówno w wymiarze prywatnym, rodzinnym, jak i społecznym. Uznajemy autonomię władzy świeckiej i kościelnej, lecz opowiadamy się także za współpracą w dziedzinie troski o rodzinę, wychowania, ładu społecznego i innych kwestii ważnych dla dobra społeczeństwa. Chcemy umacniać tolerancję, a przede wszystkim bronić fundamentalnych swobód na czele z wolnością religijną oraz bronić prawa do obecności religii w życiu publicznym.

Dzisiaj nasze narody stanęły wobec nowych wyzwań. Pod pretekstem zachowania zasady świeckości lub obrony wolności kwestionuje się podstawowe zasady moralne oparte na Dekalogu. Promuje się aborcję, eutanazję, związki osób jednej płci, które usiłuje się przedstawić jako jedną z form małżeństwa, propaguje się konsumpcjonistyczny styl życia, odrzuca się tradycyjne wartości i usuwa z przestrzeni publicznej symbole religijne. Nierzadko spotykamy się też z przejawami wrogości wobec Chrystusa, Jego Ewangelii i Krzyża, a także z próbami wykluczenia Kościoła z życia publicznego. Fałszywie rozumiana świeckość przybiera formę fundamentalizmu i w rzeczywistości jest jedną z odmian ateizmu. Wzywamy wszystkich do poszanowania niezbywalnej godności każdego

człowieka stworzonego na *obraz i podobieństwo Boga* (Rdz 1,27). W imię przyszłości naszych narodów opowiadamy się za poszanowaniem i obroną życia każdej istoty ludzkiej od poczęcia do naturalnej śmierci. Uważamy, że ciężkim grzechem przeciw życiu i hańbą współczesnej cywilizacji jest nie tylko terroryzm i konflikty zbrojne, ale także aborcja i eutanazja. Trwałą podstawę każdego społeczeństwa stanowi rodzina jako stały związek mężczyzny i kobiety. Jako instytucja ustanowiona przez Boga (por. Rdz 1,28; 2,23 - 24), rodzina wymaga szacunku i obrony. Jest ona bowiem kolebką życia, zdrowym środowiskiem wychowawczym, gwarantem społecznej stabilności i znakiem nadziei dla społeczeństwa. To właśnie w rodzinie dojrzewa człowiek odpowiedzialny za siebie, za innych oraz za społeczeństwo, w którym żyje. Ze szczerą troską, nadzieją i miłością patrzymy na młodzież,

którą pragniemy uchronić przed demoralizacją oraz wychowywać w duchu Ewangelii. Chcemy uczyć młodych miłości do Boga, człowieka i ziemskiej ojczyzny oraz kształtować w nich ducha chrześcijańskiej kultury, której owocem będzie szacunek, tolerancja i sprawiedliwość. Jesteśmy przekonani, że Zmartwychwstały Chrystus jest nadzieją nie tylko dla naszych Kościołów i narodów, ale także dla Europy i całego świata. Niech On sprawi swoją łaską, aby każdy Polak w każdym Rosjaninie i każdy Rosjanin w każdym Polaku widział przyjaciela i brata. Zarówno Polacy, jak i Rosjanie żywią głęboką cześć do Najświętszej Maryi Panny. Ufając wstawiennictwu Matki Bożej, polecamy Jej opiece wielkie dzieło pojednania i zbliżenia naszych Kościołów i narodów. Przywołując słowa Pawła Apostoła: *Sercami waszymi niech rządzi pokój Chrystusowy* (Kol 3,15), błogosławimy wszystkim w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego.

+ Józef
Arcybiskup Michalik
Metropolita Przemyski

+ Cyryl I
Patriarcha Moskiewski
i całej Rusi

Warszawa, 17.08.2012

Odpuśćmy sobie!

„Apelujemy do naszych wiernych, aby prosili o wybaczenie krzywd, niesprawiedliwości i wszelkiego zła wyrządzonego sobie nawzajem”.

Patriarcha Moskwy i całej Rusi Cyryl I razem z przewodniczącym polskiego Episkopatu abp. Józefem Michalikiem podpisał na Zamku Królewskim w Warszawie, historyczne przesłanie.

Komentatorzy porównują ten dokument do listu biskupów polskich do niemieckich z 1965 r., w którym padły przełomowe słowa: *„Wyciągamy do was nasze ręce oraz udzielamy przebaczenia i prosimy o nie”*. Zastanawiano się, czy podobny apel ukaże się w dokumencie Kościoła i Cerkwi. Apel do wiernych o *„wybaczenie krzywd”* to nie jedyna bardzo mocna fraza. Czytamy też: *„Pojednanie zakłada gotowość do przebaczenia doznanych krzywd i niesprawiedliwości. Zobowiązuje nas do tego modlitwa: »Ojcze nasz (...) odpuść nam nasze winy, jako i my odpuszczamy naszym winowajcom«”*.

Cale przesłanie jest oprawą do tego jednego zdania.

Zawarty w Warszawskim posłaniu prawosławnej cerkwi i kościoła katolickiego apel, aby „każdy Polak w każdym Rosjaninie i każdy Rosjanin w Polaku powinien widzieć brata” oznacza, że antyrosyjskość przestaje być wyznacznikiem współczesnego polskiego patriotyzmu.

Jak wcześniej zaznaczali patriarcha Cyryl I i abp Józef Michalik, podpisany dokument nie jest polityczny, lecz ma charakter przesłania opartego na Ewangelii. Często jednak przesłanie oparte na Ewangelii ma charakter polityczny. W treści apelu widać wyraźnie, że przekracza ramy kościołów, odnosi się do wspólnot narodowych i cywilizacyjnych. Wzywa do działania na rzecz pojednania i zbliżenia: wiernych i ludzi dobrej woli, polityków, działaczy społecznych, ludzi nauki sztuki i kultury oraz ludzi wierzących i niewierzących. Jeśli je porównywać do Posłania Biskupów Polskich do Biskupów Niemieckich z 1965 r., który nie był dokumentem wspólnym, ale skierowanym do duchownych niemieckich, można byłoby dostrzec podobną konstrukcję historiograficzną. Polscy biskupi apelowali o pojednanie do biskupów niemieckich w imię wspólnoty losów. Przedstawiali historię Polski i dzieje polsko-niemieckiej współpracy, przypominali niemieckich biskupów – ofiary hitlerizmu. Pisali też: „*tysiące Niemców, zarówno chrześcijan, jak i komunistów, dzieliło w obozach koncentracyjnych los polskich braci*”. Także dzisiejszy apel jest podpisany w imieniu dwóch wielkich wspólnot religijnych, dotkniętych przez ateistyczny totalitaryzm. Ofiarą totalitaryzmu hitlerowskiego i komunistycznego był Kościół Polski, ofiarą obu totalitaryzmów, szczególnie stalinowskiego, była Cerkiew Prawosławna.

Nie ma w nim słynnego zdania „*przepraszamy i prosimy o przebaczenie*”, jednak z punktu widzenia tej konstrukcji byłby to absurd. Wszak w czasie, gdy stalinizm dokonywał zbrodni wobec narodu polskiego, rosyjska prawosławna cerkiew była równie prześladowana – dziesiątki tysięcy duchownych prawosławnych aresztowano i rozstrzelano.

Autorzy apelu ujęli tę sprawę inaczej. Zamiast słów o wybaczeniu jest wskazanie: „*drogą ku takiej odnowie jest braterski dialog. Ma on pomóc w lepszym poznaniu się, odbudowaniu wzajemnego zaufania i w taki sposób doprowadzić do pojednania. Pojednanie zaś zakłada również gotowość do przebaczenia doznanych krzywd i niesprawiedliwości*”. Dodając, że to przebaczenie: „*nie oznacza zapomnienia, ale jedynie wyrzeczenie się zemsty*”.

Dla polskich biskupów i rosyjskiej cerkwi wspólna jest taka diagnoza obecnego stanu cywilizacji i ocena zagrożeń. Te zagrożenia są w ich przekonaniu niemal równie groźne jak te wiążące się z odeszłymi totalitaryzmami. Dokument mówi o „*początku drogi*” do pojednania, które do tej pory próbowano uzyskać na drodze stosunków politycznych. Niestety, była to droga nieskuteczna.

To była dobra wizyta, przełamuje ograniczenia wzajemnej niechęci, która uniemożliwiła wizytę w Moskwie Jana Pawła II

Kościół i Cerkiew zaproponowały drogę, którą politykom trudno zakwestionować.

Cyryl I

– urodził się 20. listopada 1946 r. w Leningradzie. Dziś jest 16. patriarchą moskiewskim i całej Rusi. Ukończył studia teologiczne na Leningradzkiej Akademii Duchownej. Jest autorem publikacji książkowych, rozpraw i artykułów prasowych o tematyce teologicznej. Włada biegle trzema językami – angielskim, francuskim i niemieckim.

W 1969 r. złożył śluby mnisze. W tym samym roku przyjął święcenia diakońskie i kapłańskie. Od 1971 r. działał w Światowej Radzie Kościołów. Pięć lat później został wyświęcony na biskupa wyborskiego, wikariusza eparchii leningradzkiej, a w 1984 r. został biskupem smoleńskim.

Od 1989 r. był przewodniczącym Wydziału Stosunków Zewnętrznych Patriarchatu Moskiewskiego i stałym członkiem Świętego Synodu. W 1991 r. został podniesiony do godności metropolity. Szczególnym obszarem jego zaangażowania pozostawały relacje między autokefalicznymi Kościołami prawosławnymi oraz ruch ekumeniczny (w szczególności z Kościołem katolickim). Uczestniczył w konsultacjach teologicznych poprzedzających dowołanie soboru panprawosławnego.

Po 2003 r., w czasie przedłużającej się choroby patriarchy Aleksego II, pozycja Cyryla w wyższej hierarchii cerkiewnej znacznie wzrosła. Duchowni uważani za jego konkurentów do ewentualnego objęcia w przyszłości tronu patriarchalnego (m.in. metropolici Sergiusz i Metody) zostali przeniesieni na mniej prestiżowe katedry biskupie, natomiast wysokie godności przejęli współpracujący z nim duchowni.

Wielokrotnie reprezentował Patriarchat Moskiewski w czasie pielgrzymek i wizyt zagranicznych. W kwietniu 2005 r. reprezentował Rosyjski Kościół Prawosławny na pogrzebie Jana Pawła II i na inauguracji jego następcy Benedykta XVI.

Doprowadził do zjednoczenia Cerkwi w Rosji z Rosyjskim Kościołem Prawosławnym poza granicami Rosji (2007 r.)

Po śmierci patriarchy moskiewskiego i całej Rusi Aleksego II w grudniu 2008 r., pełnił funkcję strażnika patriarchalnego tronu, czyli tymczasowej głowy rosyjskiej Cerkwi. Na pogrzebie Aleksego II wygłosił oficjalną mowę w imieniu Kościoła. 25. stycznia 2009 r. biskupi Rosyjskiego Kościoła Prawosławnego dokonali wyboru trzech kandydatów na tron patriarchalnego. Najwięcej głosów uzyskał Cyryl (97), drugie miejsce zajął metropolita kałuski i borowski Klemens (32), zaś trzecie – metropolita miński i słucki, egzarcha Białorusi Filaret (16). 27. stycznia w głosowaniu wszystkich delegatów na Sobór Lokalny Rosyjskiego Kościoła Prawosławnego Cyryl uzyskał poparcie 508. z 701. delegatów. 1. lutego 2009 r. w Soborze Chrystusa Zbawiciela odbyła się uroczysta intronizacja nowego patriarchy. Wzięli w niej udział delegaci wszystkich autokefalicznych Kościołów prawosławnych, w tym czterech zwierzchników: patriarcha Aleksandrii Teodor, metropolita Tirany Anastazy, metropolita warszawski i całej Polski Sawa oraz metropolita Czech i Słowacji Krzysztof.

1. lutego 2009 r. w Soborze Chrystusa Zbawiciela

Abp Józef Michalik

Numine Tuo Domine

– urodził się 20. kwietnia 1941 r. w Zambrowie – biskup diecezjalny zielonogórsko-gorzowski w latach 1986–1993 (do 1992 r. gorzowski), arcybiskup metropolita przemyski od 1993 r., przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski od 2004 r.

W latach 1958–1964 studiował w Wyższym Seminarium Duchownym w Łomży, gdzie 23. maja 1964 r. otrzymał święcenia kapłańskie. Studiował teologię dogmatyczną w Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie, a następnie w Papieskim Uniwersytecie Świętego Tomasza z Akwinu w Rzymie, gdzie w 1972 r. uzyskał stopień doktora teologii. W 1973 r. został mianowany wicekanclerzem kurii diecezjalnej w Łomży. W latach 1978–1986 pełnił funkcję rektora Papieskiego Kolegium Polskiego w Rzymie. W październiku 1985 r. został szefem Biura ds. Młodzieży przy Papieskiej Radzie ds. Świeckich.

1. października 1986 r. został biskupem diecezjalnym diecezji gorzowskiej. 16. października 1986 r. otrzymał w Watykanie sakrę biskupią z rąk Jana Pawła II. 25. marca 1992 r. po reorganizacji struktur diecezji w Polsce został mianowany pierwszym biskupem diecezjalnym diecezji zielonogórsko-gorzowskiej. 17. kwietnia 1993 r. został arcybiskupem metropolitą przemyskim obrządku łacińskiego. 2. maja 1993 r. odbył ingres do archikatedry przemyskiej. W Konferencji Episkopatu Polski, przez 10 lat pełnił funkcje: przewodniczącego Komisji ds. Duszpasterstwa Akademickiego, wiceprzewodniczącego Komisji ds. Duszpasterstwa Ogólnego oraz wiceprzewodniczącego Komisji ds. Duszpasterstwa Świeckich. Jest przewodniczącym Komisji KEP ds. Polonii i Polaków za Granicą. W 1999 r. został wiceprzewodniczącym Konferencji Episkopatu Polski. 18. marca 2004 r. wybrano go na przewodniczącego Konferencji Episkopatu Polski.

W 1994 r. został wybrany przewodniczącym Komisji ds. Laikatu w Radzie Konferencji Episkopatów Europy (CCEE). 30. września 2011 r. podczas zebrania plenarnego Rady Konferencji Biskupich Europy (CCEE) w Tiranie został wybrany wiceprzewodniczącym CCEE.

Jest konsultorem Papieskiej Rady ds. Świeckich oraz członkiem Kongregacji ds. Biskupów. W 2002 r. został odznaczony Medalem Polonia Mater Nostra Est.